

чето разбира, кога черна тжга затежней надъ стопански домъ . . .

Колата спрѣха, възлѣзли на първа падина отъ село. Извиха кола на колело, да си отдѣхне добитѣка; извадиха жегли отъ хумотъ и насрѣдъ стѣкнаха огънь да се позгрѣятъ, че хладно е презъ есенъ въ Добруджа.

Надъ село почна да рѣми.

Петъръ Габара се изправи на връхъ падината и се загледа къмъ село.

Тамъ рѣмѣше; лека мъгла отпуска широки поли по хълми и по долини, ала все още незатѣмняваше сградитѣ. Назъркваше се на църквата кубето и на него кръста, като човѣкъ съ разперени рѣце, кога се моли за нѣщо; задъ нея далечко къмъ другия край се мѣрка високата му бащина кжща съ двата стволести габара, като сѣнкитѣ на два бдящи часови; а задъ тѣхъ на срещната падина, като сновидение се назъркватъ отпуснати крила на вѣтрenna мелница, като нѣкаква приказна птица, прилетѣла изъ незнаенъ край.

Дѣжда се засилва; мъглата все по-ниско спуща тъмни поли и бавно се тулѣха: кубето, габаритѣ и вѣтрenna мелница. Губѣха се тѣ, а погледа на нерадостния бѣжанецъ не се откъсва отъ тѣхъ, че мило му бѣ, тѣй както сж мили свидни младини . . . И зароиха спомени по нѣкогашни свѣтли дни презъ невръстни години, прекарвани въ игри край църквата, габаритѣ и вѣтрenna мелница; и възкрѣснаха въ душа спомени, които топлятъ душата . . .

Дълго. Петъръ Габара се вгледва къмъ село; занича се въ сѣнкитѣ на стволести габари . . . И стори му се, че габаритѣ сж бдящитѣ негови прадѣди; че това сж призрацитѣ на онѣзи прогонени, които оставятъ духътъ си тамъ да бдятъ, що става въ роденъ кжтъ. Габаритѣ бѣха духътъ на прогоненитѣ; кръстътъ бѣ вѣрата въ правдата, която нивга не умира; а